

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายเฉลิมพล เอกอรุณกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๕๒

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง เป็นการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีกระบวนการตราโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เห็นว่ามีประเด็นย่อยที่ต้องพิจารณา ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ ๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดยผู้มีอำนาจเสนอ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ บัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเสนอได้ก็แต่โดย (๑) คณะรัฐมนตรี (๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือ (๓) ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งประธานศาลและประธานองค์กรนั้นเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดยประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๑ ฉบับ และเสนอโดยนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะรวม ๔๕ คนอีก ๑ ฉบับ รวม ๒ ฉบับ

พิจารณาแล้วเห็นว่า นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะรวม ๔๕ คน ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (๔๕ : ๔๖๓ คน) จึงมีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ (๒) สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดินก็เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๒ วรรคสาม จึงมีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ (๓)

จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดยผู้มีอำนาจเสนอตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ แล้ว

ประเด็นย่อยที่ ๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสี่ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสี่ บัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน ดังนี้ (๑) ร่างของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ค่วนที่ สผ ๐๓/๓๘๕๐ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ และ (๒) ร่างของนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑

จึงเห็นว่า ได้มีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสี่ แล้ว

ประเด็นย่อยที่ ๑.๓ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้มีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติด้วยหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคห้า บัญญัติว่า ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติด้วย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้งของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและของนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ ได้มีบันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติที่เสนอครบถ้วน

จึงเห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคห้า แล้ว

ประเด็นย่อยที่ ๑.๔ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ... เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ที่จะต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี หรือไม่ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏตามเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว จัดทำโดยสำนักงานการประชุมสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งฉบับที่เสนอโดยผู้ตรวจการแผ่นดินและฉบับที่เสนอโดยนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ประกอบมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง และอนุญาตบรรจกระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐๔

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยแล้วว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน อีกทั้งเมื่อตรวจสอบเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก็ไม่มีบทบัญญัติใดที่จะเข้าเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓

จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ในอันที่จะต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีในการเสนอตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสอง

ประเด็นย่อยที่ ๑.๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ... ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๗ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๗ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ...(๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ...

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว วุฒิสภาได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมและได้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นกลับไปยังสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่วุฒิสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติม จึงถือได้ว่า รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๗ แล้ว

ประเด็นย่อยที่ ๑.๖ ได้มีการระบубทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย อันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบубทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา กฎหมายนั้นด้วย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ได้มีการระบุไว้ในคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่รัฐสภาเห็นชอบแล้วว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงเห็นว่า กรณีได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ แล้ว

ประเด็นย่อยที่ ๑.๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้มีการกระทำเป็นสามวาระและมีคะแนนเสียงการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ และมาตรา ๓๐๒ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ บัญญัติว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้กระทำเป็นสามวาระ ดังต่อไปนี้ (๑) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ และในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเสียงข้างมากของแต่ละสภา (๒) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา และมาตรา ๓๐๒ วรรคห้า บัญญัติว่า การลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินฯ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา

ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏว่า

- ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๓๓๑ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง

- ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงลำดับมาตราจนจบ ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดคิดใจ ยกเว้นมาตรา ๔๒ ซึ่งมีผู้คิดใจและมีการลงมติ ปรากฏว่าที่ประชุมเห็นชอบกับกรรมวิธีการด้วยคะแนนเสียง ๒๕๕ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๖๒ เสียง และงดออกเสียง ๔ เสียง จากนั้นจึงได้พิจารณาในวาระที่สามต่อไป

- ในวาระที่สาม ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมลงมติให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๔๕ เสียง ไม่มีผู้ไม่ให้ความเห็นชอบ

เห็นว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ และการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา เป็นไปโดยเสียงข้างมากของสภาผู้แทนราษฎร ส่วนการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม มีคะแนนเสียงเห็นชอบให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (๓๔๕ : ๔๖๓ คน)

สำหรับในส่วนของวุฒิสภานั้น จากบันทึกการประชุม รายงานการประชุมและบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้งสามวาระ สรุปผลได้ดังนี้

- ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๑๑๔ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วย

- ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ปรากฏว่าที่ประชุมได้ลงมติในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๑ เห็นด้วยตามกรรมาธิการฯ ด้วยคะแนนเสียง ๗๕, ๘๔, ๗๕ และ ๗๖ เสียง ในสี่ประเด็นของมาตรา ๘ และด้วยคะแนนเสียง ๖๕, ๗๔ และ ๖๗ เสียงในมาตรา ๙ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๑ ส่วนมาตราอื่นไม่มีผู้ติดใจจนจบ จากนั้นจึงได้พิจารณาในวาระที่สามต่อไป

- ในวาระที่สาม ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่สามให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวด้วยคะแนนเสียง ๕๑ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง ไม่ลงคะแนน ๑ เสียง ไม่มีผู้ไม่ให้ความเห็นชอบ

เห็นว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ และการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา เป็นไปโดยเสียงข้างมากของวุฒิสภา ส่วนการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม มีคะแนนเสียงเห็นด้วยให้แก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (๕๑ : ๑๔๕ คน)

จึงเห็นว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้มีการกระทำเป็นสามวาระ และมีคะแนนเสียงการลงมติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ และมาตรา ๓๐๒ แล้ว

ประเด็นที่สอง เป็นการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในด้านเนื้อหาว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ในการพิจารณา จะพิจารณาบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในส่วนต่าง ๆ ว่า มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือไม่ โดยแยกพิจารณาไปตามหมวดต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ดังนี้

- บททั่วไป มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๕ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๒๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๒ การร้องเรียนและการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑ การร้องเรียน มาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๒๗

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๔

พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๓ การตรวจสอบองค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม มาตรา ๓๕ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๔ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๓๙ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๕ การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๖ การรายงานประจำปี มาตรา ๔๓ ถึงมาตรา ๔๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- หมวด ๗ บทกำหนดโทษ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

- บทเฉพาะกาล มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

กล่าวโดยสรุป บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้ง ๕๑ มาตรา ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

จึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ตราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอรุ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ